

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

W ZESPOLE SZKÓŁ NR 3 IM. JANA PAWŁA II W KRZYŻOWEJ

Wstęp

Zasadniczą regułą dla wszystkich działań prowadzonych przez pracowników szkoły oraz osoby z nią współpracujące (wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz przedstawicieli instytucji i firm) jest działanie w najlepszym interesie dziecka. Stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy wobec dzieci jest niedopuszczalne. Standardy ochrony nieletnich, obowiązujące wszystkich pracowników i współpracowników szkoły, zawierają wytyczne dotyczące postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci. Obejmują one:

1. Procedury weryfikacji pracowników przed zatrudnieniem do pracy z małoletnimi, w zakresie braku karalności za przestępstwa przeciw wolności seksualnej i obyczajowości.
2. Zasady zapewnienia bezpiecznych relacji między małoletnimi a personelem.
3. Zasady i procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia nieletniego lub posiadania informacji o takim krzywdzeniu.
4. Procedury zgłaszania podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko małoletnim oraz powiadamiania sądu opiekuńczego.
5. Zasady udostępniania pracownikom, małoletnim i ich opiekunom standardów ochrony małoletnich.
6. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa relacji między małoletnimi, a zwłaszcza zakazanych zachowań.
7. Procedury ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami w Internecie i innych mediach.
8. Zasady ustalania planu wsparcia dla małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

Terminologia

1. Pracownikiem szkoły jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. Osoby współpracujące ze szkołą to pracownicy firm i instytucji wspierających szkołę, wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w szkole praktykę zawodową.
3. Małoletnim jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
4. Opiekunem małoletniego jest osoba uprawniona do jego reprezentacji, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
5. Zgoda rodzica małoletniego oznacza zgodę co najmniej jednego z jego rodziców. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
6. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- Przemoc – zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy.
 - Przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
 - Przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej.
 - Wykorzystywanie seksualne – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
 - Zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
7. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
 8. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik sprawujący nadzór nad realizacją polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w szkole.
 9. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Identyfikacja i reakcja na przypadki krzywdzenia dzieci

1. W ramach swoich obowiązków, pracownicy szkolni zwracają uwagę na potencjalne sygnały i oznaki nadużyć wobec dzieci.
2. Gdy którykolwiek z pracowników szkoły zauważy lub podejrzewa, że uczeń jest ofiarą nadużyć, ma obowiązek interweniować i w razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy.
3. Każdy pracownik szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych

podjęty informację o krzywdzeniu ucznia lub inne informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

4. Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi szkoły.

Procedury weryfikacji pracowników przed zatrudnieniem do pracy z małoletnimi, w zakresie braku karalności za przestępstwa przeciw wolności seksualnej i obyczajowości.

1. Zadaniem Dyrektora szkoły jest weryfikacja w Rejestrze sprawców przestępstw seksualnych każdej osoby przed dopuszczeniem jej do pracy z uczniami (z wyłączeniem przypadku, gdy weryfikacji tej dokonał inny podmiot do tego uprawniony).
2. Każda osoba dopuszczona do pracy z małoletnim ma obowiązek stosować Standardy Ochrony Małoletnich.

Zasady zapewnienia bezpiecznych relacji między małoletnimi a personelem.

Regulacje dotyczące bezpiecznej interakcji z dziećmi określają niedopuszczalne praktyki i zachowania podczas pracy z dziećmi. Te zasady są dostosowane do specyfiki działania szkoły i obejmują różne aspekty:

1. Bezpośrednia interakcja z dziećmi opiera się na szacunku dla ich prywatności i godności. Do przykładowych form takiej interakcji należą:
 1. Aktywności sportowe i rekreacyjne,
 2. Interwencje wychowawcze w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, włączając rozwiązywanie konfliktów między uczniami,
 3. Działania z zakresu pierwszej pomocy,
 4. Reakcja na zagrożenia zewnętrzne, jak pożar czy ekstremalne zjawiska atmosferyczne.
2. Niedozwolone są działania wywołujące poczucie zagrożenia, w tym:
 1. Przemoc fizyczna (uderzanie, kopanie, szarpanie),
 2. Erotyzowanie relacji (nieodpowiednie żarty, dotyk),
 3. Seksualizacja relacji (działania seksualne).
3. Komunikacja z dziećmi powinna być wolna od agresji, wulgarności, ironii i nie powinna:
 1. Wywoływać poczucia zagrożenia (groźby, wyzwiska),
 2. Obniżać poczucia własnej wartości (publiczne upokarzanie, szyderstwo),
 3. Naruszać granic osobistych (zbyt bliski kontakt, nieodpowiednie komentarze).
4. Pracownicy są zobowiązani do obiektywnego, sprawiedliwego i szanującego traktowania każdego ucznia bez względu na jego pochodzenie, rasę, wyznanie czy narodowość. Równe traktowanie wyklucza:
 1. Faworyzowanie niektórych uczniów kosztem innych,
 2. niesprawiedliwe przydzielanie zadań czy przywilejów,
 3. Ignorowanie grupowej hierarchii czy dominacji.
5. Kontakty z dziećmi poza szkołą, zarówno bezpośrednio, jak i online, powinny:
 1. Być związane z obowiązkami zawodowymi,
 2. Być dokumentowane,

3. Ograniczać się w miarę możliwości do sprzętu szkolnego (komputery, telefony, dziennik elektroniczny, mail służbowy,
4. zakazane jest utrzymywanie takich kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.
6. Transport i noclegi uczniów poza szkołą muszą być:
 1. Uzasadnione i zgodne z przepisami,
 2. Organizowane z uwzględnieniem bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia uczniów.
7. Dyscyplinowanie uczniów powinno być formą konstruktywnej informacji zwrotnej, wyznaczającą granice i kształtującą system wartości. Niedopuszczalne są formy dyscypliny poniżające lub upokarzające, zarówno fizycznie, jak i psychicznie.
8. Rodzice i prawni opiekunowie mają prawo do informacji o działaniach dziecka w szkole, podczas wycieczek i innych wydarzeń szkolnych, z zastrzeżeniem, że informacje te udzielane są wyłącznie im.

Zasady i procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia nieletniego lub posiadania informacji o takim krzywdzeniu

1. **Zadania poszczególnych pracowników szkoły w przypadku powzięcia informacji, że małoletni uczeń jest krzywdzony:**
 1. Dyrektor szkoły:
 1. Przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego.
 2. Bierze udział w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi.
 3. W sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec małoletniego podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieska Karta”.
 4. W przypadku, gdy małoletni doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu lub zawiadamia policję lub prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa.
 5. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia policję.
 6. W sytuacji gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny zawiadamia policję.
 7. W przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni a wcześniejsze metody postępowania szkolnego okazały się nieskuteczne zawiadamia sąd.
 8. Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla małoletniego.
 9. Prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego.
 10. Zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec małoletnich.
 11. Uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji w szkole Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
 2. Pedagog i psycholog szkolny:
 1. Przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia przemocy w rodzinie.
 2. Diagnostyka sytuacji ucznia i jego rodziny.
 3. Jest koordynatorem pomocy małoletniemu oraz jego rodzinie.
 4. Przeprowadza rozmowy z małoletnim oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami.
 5. Pozostaje w kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących małoletniego.
 6. Pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy.
 7. Informuje rodziców o możliwych kierunkach wsparcia ucznia.
 8. Pomaga rodzicom w zrozumieniu typowych reakcji dzieci na różnorodne sytuacje.

9. Kieruje dziecko oraz rodziców do placówek specjalistycznych.
 10. Współpracuje ze specjalistami pomagającymi dziecku i jego rodzinie.
 11. Uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”.
 12. Dokumentuje podejmowane działania względem małego i jego rodziny (załącznik nr 1).
 13. Opracowuje plan wsparcia dziecka krzywdzonemu.
 14. Umożliwia poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną małego przed zagrożeniami oraz pozytywnymi metodami wychowawczymi.
 15. Uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji w szkole standardów ochrony małych przed krzywdzeniem.
 16. Dbą o to, by na terenie szkoły znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy.
3. Wychowawca:
1. Przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu przemocy w rodzinie ucznia, sporządza notatkę służbową (w formie papierowej, bądź cyfrowej w dzienniku elektronicznym (załącznik nr 2)).
 2. Powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga lub psychologa szkolnego.
 3. Uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”.
 4. W przypadku, gdy uczeń ma obrażenia przeprowadza go do miejsca udzielania pomocy.
 5. Pozostaje w kontakcie z rodzicami ucznia.
 6. Opracowuje wspólnie z pedagogiem i psychologiem plan wsparcia krzywdzonemu.
 7. Udziela wsparcia uczniowi oraz monitoruje jego sytuację.
 8. Monitoruje zespół klasowy, by skutki przemocy nie wpływały na sytuację szkolną ucznia.
 9. Dbą o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami.
 10. Dbą o to, żeby rodzice znali obowiązujące w szkole standardy ochrony małych, zachęca rodziców/opiekunów uczniów do angażowania się w działania na rzecz ochrony małych.
 11. Umożliwia rodzicom/opiekunom prawnym poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z pozytywnymi metodami wychowawczymi oraz ochroną przed zagrożeniami.
 12. Uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji w szkole standardów ochrony małych przed krzywdzeniem.
4. Nauczyciel:
1. Przekazuje wychowawcy i pedagogowi lub psychologowi szkolnemu informacje o tym, że podejrzewa przemoc wobec ucznia.
 2. Uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”.
 3. Dbą o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami.
5. Niepedagogiczni pracownicy szkoły:
1. Reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami.
 2. Zgłaszają obserwowane niepokojące sygnały dyrekcji szkoły, pedagogowi/psychologowi szkolnemu lub nauczycielom.
6. Osoby zewnętrzne (instruktorzy, trenerzy, przedstawiciele stowarzyszeń itp.)
1. Dopuszcza się osoby zewnętrzne do pracy z dziećmi – zajęcia odbywają się jedynie w obecności nauczyciela sprawującego opiekę nad dziećmi

2. Osoby zewnętrzne przed przystąpieniem do pracy z małoletnimi są informowane o obowiązujących w szkole standardach pracy z małoletnimi
2. **Zasady postępowania w sytuacji podejrzenia, że uczeń może być ofiarą przemocy domowej:**
 1. Przyjęcie informacji o podejrzeniu krzywdzenia ucznia, sporządzenie notatki służbowej
 2. Jeśli osobą przyjmującą zgłoszenie jest nauczyciel to informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
 3. Wychowawca lub pedagog/psycholog badają okoliczności sprawy np. przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość itd.).
 4. Wychowawca lub pedagog szkolny informują dyrektora szkoły (jeśli wymaga tego sytuacja po zbadaniu sprawy).
 5. Wychowawca lub pedagog wzywa do szkoły rodzica, prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny pokrzywdzonego, której sprawa nie dotyczy.
 6. Pedagog/psycholog i wychowawca opracowuje plan wsparcia dziecka i rodzinie.
 7. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia dyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
 8. Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.
 9. Dyrektor składa wniosek do odpowiedniej instytucji.
 1. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa dyrektor powiadamia policję lub prokuraturę.
 2. W przypadku zaniedbywania dziecka, poniżania, upokarzania, ośmieszania dziecka, wciągania dziecka w konflikt dorosłych, manipulowania nim dyrektor powiadamia sąd lub zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. **Zasady postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy ze strony pracownika szkoły:**
 1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie ucznia w szkole zgłasza problem dyrektorowi.
 2. Dyrektor podejmuje działania w celu zbadania sprawy: rozmowa z dzieckiem, rozmowa z pracownikiem na temat podejrzenia krzywdzenia, rozmowa z pracownikami szkoły na temat zdarzenia, obserwacja pracownika itd.
 3. Dyrektor powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów ucznia.
 4. Dyrektor szkoły po potwierdzeniu informacji podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego i prawa pracy, stosuje karę porządkową, powiadamia prokuraturę lub kieruje sprawę do komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli.
 5. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłaszają rodzice lub opiekunowie prawni ucznia dyrektor lub pedagog/psycholog mogą zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej bezstronnej instytucji. Ze spotkania z rodzicami sporządza się notatkę.
 6. Jeśli osobą przyjmującą zgłoszenie ucznia o łamaniu jego praw jest nauczyciel to informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach, wychowawcę dziecka lub pedagoga szkolnego.
 7. W zależności od sytuacji dyrektor informuje rodziców i dziecko o poczynionych ustaleniach i możliwych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. **Zasady interwencji w sytuacji krzywdzenia ucznia w szkole przez rodzica lub członka rodziny innego ucznia:**
 1. Osoba będąca świadkiem krzywdzenia ucznia przez rodzica lub dorosłego członka rodziny innego ucznia zgłasza problem pedagogowi szkolnemu lub dyrektorowi szkoły.
 2. Dyrektor i pedagog przeprowadzają rozmowę z wyżej wymienionymi osobami na temat zdarzenia, pouczają i podają możliwe sposoby rozwiązania sytuacji.
 3. O zaistniałym fakcie krzywdzenia ucznia oraz o rozmowie przeprowadzonej przez dyrektora i pedagoga lub psychologa z rodzicem lub członkiem rodziny innego ucznia,

- który dokonał krzywdzenia zostają powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie tego dziecka.
4. Krzywdzonemu uczniowi zostaje udzielone wsparcie wychowawcy, pedagoga i psychologa.
 5. W przypadku, gdy sytuacja powtórzy się, dyrektor szkoły powiadamia o tym fakcie policję.
- 5. Zasady postępowania w przypadku agresji między uczniowskiej:**
1. Bezpośrednia, natychmiastowa reakcja nauczycieli i pracowników szkoły na akty agresji i przemocy, przerwanie agresji lub przemocy.
 2. Rozmowa nauczyciela z ofiarą i sprawcą przemocy, nakłonienie sprawcy do zadośćuczynienia.
 3. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
 4. Jeżeli akty agresji i przemocy nie są incydentalne wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym uczniem (gdzie, kiedy dochodzi do zdarzeń, jaka jest ich częstotliwość itd.), rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami.
 5. Wychowawca lub pedagog zawiadamia lub wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych krzywdzonego ucznia i sprawcy/sprawców (jeśli, wymaga tego sytuacja po ustaleniu okoliczności zdarzenia).
 6. Uczniowi będącemu ofiarą przemocy zapewnia się pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z jego potrzebami.
 7. Ucznia będącego sprawcą przemocy obejmuje się stałą opieką i kontrolą wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego.
 8. Z uczniami, którzy byli świadkami przemocy (jeśli wymaga tego sytuacja) nauczyciel omawia przebieg zdarzenia ukierunkowując rozmowę na to, jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i komu zgłaszać, gdy dochodzi do takiego krzywdzenia. Jeśli problem dotyczy danej klasy wychowawca lub pedagog przeprowadzają dodatkowe zajęcia dotyczące przemocy i radzenia sobie z agresją oraz rozwiązywaniem konfliktów. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny.
 9. W przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznany, dyrektor, wychowawca lub pedagog po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji lub sam zawiadamia policję.
- 6. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia cyberprzemocy:**
1. Nauczyciel lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie wychowawcę, pedagoga lub dyrektora szkoły
 2. Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:
 1. wyjaśnić zdarzenie i ewentualnie ustalić sprawcę,
 2. porozmawiać z poszkodowanym uczniem (zapewnić wsparcie psychiczne, poradę),
 3. porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności zajścia, zobowiązać ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci,
 4. powiadomić opiekunów poszkodowanego ucznia o zdarzeniu,
 5. powiadomić opiekunów sprawcy o zajściu, omówić z nimi zachowanie dziecka,
 6. zaproponować pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom (poszkodowany, sprawca), jeżeli jest taka potrzeba.
 3. W przypadku, gdy sprawca nie stosuje się do ustaleń i jeśli uczeń jest nadal krzywdzony dyrektor podejmuje stosowne działania prawne.
 4. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznany, dyrektor, wychowawca lub pedagog po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji.

7. **Zasady postępowania wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie:**
 1. Nauczyciel zostawia klasę pod opieką innego nauczyciela lub pracownika szkoły i zaprowadza ucznia do pedagoga/psychologa lub pielęgniarki szkolnej.
 2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy.
 3. Wychowawca lub pedagog po zbadaniu okoliczności zdarzenia informuje dyrektora szkoły (jeśli sytuacja tego wymaga).
 4. Jeśli stan zdrowia ucznia lub uczniów wskazuje na zagrożenie zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
 5. Wychowawca klasy lub pedagog/psycholog przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym uczniem, sprawcą oraz ewentualnymi świadkami.
 6. W razie potrzeby wychowawca klasy lub pedagog zawiadamia i wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) chorego dziecka i poszkodowanego.
 7. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą ustala się działania wobec chorego ucznia.
 8. Wobec poszkodowanego ucznia ustala się formy wsparcia dostosowane do jego potrzeb i sytuacji.
 9. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog szkolny.
 10. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, a akty agresji są częste dyrektor szkoły powiadamia sąd.

Procedury zgłaszania podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko małoletnim oraz powiadamiania sądu opiekuńczego.

W sytuacji uzyskania informacji, że małoletni, jest ofiarą przemocy w rodzinie, należy podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel powinien sporządzić notatkę służbową i przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy/pedagogowi szkolnemu/dyrektorowi szkoły.
2. Pedagog szkolny powinien przeprowadzić rozmowę z uczniem w celu potwierdzenia faktu krzywdzenia, poinformować go o tym, jakie działania jest zobowiązany podjąć i upewnić się, że dziecko będzie w dotychczasowym miejscu zamieszkania bezpieczne na czas prowadzonych działań. Następnie pedagog wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych, przeprowadza z nimi rozmowę, informuje o zamiarze podjęcia określonych działań i przedstawia propozycję ustalenia planu bezpieczeństwa.
3. Pedagog szkolny sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan bezpieczeństwa (pomocy dziecku), który uwzględniałby sposoby zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa oraz opis wsparcia, jakie szkoła może mu zaoferować, a także informację o specjalistycznych placówkach pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
4. Pedagog szkolny ustala z rodzicami/opiekunami prawnymi plan bezpieczeństwa (pomocy dziecku) poprzez określenie sposobu powstrzymania przemocy ze strony dorosłych wobec ucznia i zobowiązanie do skonsultowania sprawy przemocy z psychologiem. Ponadto ustala harmonogram kontaktów z osobami i instytucjami wspierającymi rodzinę w sytuacji przemocy wobec dziecka.
5. Dyrektor informuje o obowiązkach szkoły zgłaszania do prokuratury oraz do sądu rodzinnego i nieletnich przemocy wobec małoletniego.
6. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor szkoły niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Zasady udostępniania pracownikom, małoletnim i ich opiekunom standardów ochrony małoletnich.

1. Standardy ochrony małoletnich są udostępniane pracownikom szkoły, małoletnim i ich opiekunom na żądanie.
2. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z standardami po zawarciu umowy o pracę.
3. Zapoznanie się z standardami pracownicy szkoły potwierdzają podpisem.
4. Rodzice/opiekunowie małoletnich zapoznawani są standardami na początku roku szkolnego.

Wymagania dotyczące bezpieczeństwa relacji między małoletnimi, a zwłaszcza zakazanych zachowań.

1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest postępowanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich małoletnich. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec innego małoletniego w jakiegokolwiek formie.
2. Uczniom nie wolno używać przemocy, znęcać się nad uczniami słabszymi, używać wulgarnego, obraźliwego języka.
3. Uczniom nie wolno wzajemnie się zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać. Nie wolno krzyczeć na innych małoletnich.
4. Uczniowie powinni szanować prawo innych uczniów do prywatności.
5. Uczniom nie wolno używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
6. Uczniom nie wolno utrwałać wizerunku innych uczniów (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydzić lub obrazić.
7. Uczniom nie wolno proponować kolegom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, a także używać ich w obecności innych uczniów.

Procedury ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami w Internecie i innych mediach

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu zarówno pracownikom, jak i uczniom w czasie zajęć i poza nimi.
2. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
3. Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci w instytucji. Do obowiązków tej osoby należą działania według poniższych procedur:
 1. Zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację oprogramowania.
 2. Aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb.
 3. Okresowe sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje wychowawcy, który przeprowadza z nim rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku

- przeprowadzonej rozmowy nauczyciel uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
4. Istnieje regulamin korzystania z Internetu przez uczniów oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.
 5. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć.
 6. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.

Zasady ustalania planu wsparcia dla małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. Rozpoznanie sygnałów wskazujących na krzywdzenie małoletniego.
 1. Zdobycie wiedzy o krzywdzeniu dziecka.
 2. Prezentowanie odpowiedzialnej postawy za uczniów i gotowość do reagowania w sytuacji zagrożenia ich dobra.
2. Sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji.
 1. W przypadku dostrzeżenia sygnałów przez szkołę należy je zweryfikować, zbierając informacje pochodzące od innych pracowników szkoły oraz zawarte w dokumentacji.
 2. Pedagog szkolny zbiera informacje i koordynuje działania zmierzające do pomocy uczniowi w szkole oraz współpracuje z innymi instytucjami i osobami, np. kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym.
 3. Nauczyciel wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna zwracają uwagę na ślady pobicia dziecka, niechęć dziecka do rozbierania się, oznaki bólu przy poruszaniu się itp.
 4. Wychowawcy i nauczyciele obserwują zaburzone zachowanie ucznia, które może być skutkiem krzywdzenia.
 5. Dokumentacja szkolna zawiera informacje o nieobecnościach ucznia, jego ocenach, adnotacje o zachowaniu ucznia.
 6. W razie potrzeby nawiązuje się kontakt z pracownikami innych służb i instytucji zajmujących się dzieckiem i jego rodziną w celu sprawdzenia posiadanych informacji.
3. Potwierdzenie sygnałów z innych źródeł. W celu zweryfikowania podejrzeń, że dziecko jest krzywdzone, należy przeprowadzić rozmowy z osobami z jego otoczenia: rodzicami, rodzeństwem i nauczycielami rodzeństwa.
4. Analiza zebranych informacji – diagnoza problemu krzywdzenia dziecka. Po zebraniu i analizie informacji należy ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla dziecka.
5. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia dziecka. Procedury postępowania zostały opisane we wcześniejszych akapitach dokumentu.
6. Działania prawne. - Działania prawne polegają na zgłoszeniu sprawy policji, prokuraturze sądowi lub zespołowi interdyscyplinarnemu w zależności od sytuacji opisanych w rozdziale VI.
7. Zadania szkoły w pomocy dziecku krzywdzonemu:
 1. Zauważenie sygnałów krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy.
 2. Podjęcie współpracy z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i rozwiązywania jego problemów.
 3. W uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury).
 4. Objęcie ucznia na terenie szkoły konieczną pomocą w realizowaniu przez nie zadań szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami.
 5. Korygowanie zaburzenia zachowania dziecka w ramach codziennej pracy wychowawców i nauczycieli.

Monitoring stosowania standardów

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich jest pedagog szkolny.
2. Pedagog odbiera zgłoszenia dotyczące problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci; reaguje na te zgłoszenia, konsultuje w miarę potrzeb z innymi podmiotami; w uzasadnionych przypadkach może zgłaszać sprawy odpowiednim służbom (MOPS, GOPS, policja, sąd rodzinny, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego, prokuratura).
3. Pedagog i psycholog szkolny na bieżąco zbiera opinie rodziców, prawnych opiekunów i dzieci o rezultatach realizacji polityki (skargi, wnioski, uwagi, informacje pozyskane w trakcie rozmów z dziećmi, rodzicami i opiekunami). Korzysta w analizie i ocenie z informacji wychowawców; nauczycieli; informacji pozyskanych ze środowiska lokalnego i instytucji współpracujących ze szkołą.
4. Pedagog szkolny okresowo przeprowadza diagnozę dotyczącą problematyki przemocy i zagrożeń.
5. Pracownicy szkoły, rodzice, uczniowie mogą proponować zmiany w standardach ochrony małoletnich oraz wskazywać na naruszenia w szkole ustalonych zapisów.
6. Dyrektor wprowadza niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie standardów ochrony małoletnich.

Przepisy końcowe

Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

